

Pressmeddelande 5.12.2017

Ungdomsforskningsnätverket utredde tillsammans med uppsökande ungdomsarbetare: Neet-unga mår överraskande dåligt

Ungdomsforskningsnätverket har gjort en unik undersökning om uppfattningarna hos 15–29-åriga unga som inte har arbete, studieplats eller praktikplats. Uppsökande ungdomsarbetare intervjuade 117 ungdomar som inte är lätta att nå genom vanliga enkätundersökningar.

Unga som står utanför arbetsliv och utbildning är otillfreds med sitt liv. Skillnaderna är särskilt stora jämfört med Ungdomsbarometerns basurval när det gäller ungdomarnas psykiska hälsa och ekonomiska situation. Svaren tyder på att till exempel en meningsfull fritid eller vänskapsförhållanden inte kompenserar känslan av utanförskap i förhållande till arbets- och studielivet. Otillfredsställelsen bland ungdomarna är stor när det gäller såväl livet som helhet sett som alla de undersökta delområdena i livet.

Bristen på vänner den viktigaste orsaken till utslagning

På frågan om vad som kan bidra till utslagning lyfts bristen på vänner fram som den viktigaste faktorn. Enligt ungdomarna innebär utslagning framför allt att man hamnar utanför det sociala livet. Ungdomarna anser att utanförskap i förhållande till lönearbete och studier är en mindre viktig aspekt i definitionen av utslagning.

Såväl andelen ungdomar med ensamhetskänslor som andelen ungdomar som inte har en enda förtrolig vän är mångdubbla i jämförelse med Ungdomsbarometerns basurval. Ungdomarna i denna undersökning har inte heller lika mycket förtroende för andra människor. Dessutom har de unga som står utanför arbetsliv och utbildning inte en lika stark känsla av samhörighet med det finska samhället. Särskilt framträdande är resultatet i Helsingfors, där en känsla av samhörighet med samhället är klart svagare än i andra områden.

Det är sällsynt att ungdomarna utövar inflytande på samhällsfrågor och deltar i politik. I synnerhet pojkar tycks ta avstånd från politik. Majoriteten av ungdomarna understöder dock demokrati. Samtidigt har ungdomarna ringa planer på att rösta och ringa förtroende för beslutsfattarna.

Pessimism och hopplöshet, men inte radikalisering

Även om bara en minoritetsandel anser att samhället är rättvist, visar intervjumaterialet just inga egentliga tecken på radikalisering. Snarare präglas uppfattningarna hos de unga som står utanför arbetsliv och

utbildning av passivitet, i många fall av pessimism och hopplöshet, men delvis också av hoppfullhet.

Många av ungdomarna har syner på hur situationen kunde förbättras för deras del. I slutet av frågeformuläret hade ungdomarna möjlighet att ge direkt respons:

”Respons till hemkommunen av en person med beroendeproblem: kommunen måste samarbeta med närkommunerna när det gäller missbrukarrehabilitering.”

”Konstverkstaden för unga bedriver viktig verksamhet. Där har jag fått all den hjälp jag behövt i livet. Verkstäderna och det uppsökande ungdomsarbetet finns i samma hus.”

”Lagen som gäller transsexuella personer är föråldrad, orättvis och omänsklig!”

”Det är sällan den unga själv som är skyldig till utslagning...”

Såväl ungdomarna själva som de uppsökande ungdomsarbetarna och forskarna ansåg det vara ändamålsenligt att samla in ungdomarnas tankar så som nu har gjorts. Utvecklingen av ett mer jämställt samhälle främjas av att material samlas in på samma sätt även i framtiden – annars sker utvecklingen bara på deras villkor som lättast kan göra sin röst hörd.

Och så som en av ungdomarna konstaterade: ”Vi kan återkomma till frågan när vi träffas.”

Uppsökande ungdomsarbetare samlade in materialet genom personliga intervjuer i september och oktober 2017. Frågorna gällde huvudsakligen välbefinnande, framtiden, demokrati och offentliga tjänster. De intervjuade ungdomarna (N=117) är från Helsingfors-Nyland, Egentliga Finland, Mellersta Finland och Kajanaland. Undersökningen utvidgas med djupintervjuer med ungdomarna och analys av registermaterial.

Uppgifter om sammanställningen av materialet

Anu Gretschel & Sami Myllyniemi, 2017: *Työtä, koulutus- tai harjoittelupaikkaa ilman olevien nuorten käsityksiä tulevaisuudesta, demokratiasta ja julkisista palveluista – Nuorisobarometrin erillisyte/aineistonkeruu*. Tillgänglig i pdf-format på adressen <https://urly.fi/RLT>.

Ungdomsforskningssällskapet svarade för materialinsamlingen.

Kontaktuppgifter

Sami Myllyniemi
 Statistikforskare, PM
sami.myllyniemi@nuorisotutkimus.fi
 tfn 040 715 1721

Anu Gretschel
 Specialforskare, FD
anu.gretschel@nuorisotutkimus.fi
 tfn 040 516 9189

Arbetet har beställts av statsrådets kansli. Arbetet används av den arbetsgrupp som ska finna lösningar för att minska ojämlikheten i samhället och som leds av professor Juho Saari.